

DJEČJI VRTIĆ
" CVRČAK I MRAV"

PROGRAM RADA VRTIĆA KAO EKO – ŠKOLE ZA PED.GOD. 2025./2026.

Rujan 2025.

UVOD

Međunarodne Eko-škole su program osmišljen za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini škola odnosno vrtića. Program određuje način na koji se odgojno-obrazovni sadržaji o zaštiti okoliša, kao dio redovnih programa, primjenjuju u svakodnevnom životu. Eko-škole su program i sustav nagrađivanja na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Odgojne ustanove koje ga prihvate i provode nagrađuju se statusom Eko-škole, Zelenom zastavom sa znakom Eko-škole, poveljom Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš, pravo na logo (znak vrtića), stječu mogućnost medijske promidžbe u Hrvatskoj i svijetu te razne poklone od lokalne zajednice kumova (sponzora) i dr.

Koordinator programa na međunarodnoj razini je Foundation for Environmental Education – FEE (Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš). Koordinator na nacionalnoj razini je Udruga Lijepa naša (Association «Lijepa naša»). Predsjednik Udruge Lijepa naša i Hrvatskog povjerenstva FEE je dr. sc. Mirko Ruščić. Regionalna koordinatorica je prof. Ana Molnar iz OŠ Vladimir Gortan u Rijeci. Koordinatorica za provedbu programa u Dječjem vrtiću «Cvrčak i mrav» u Triblju je pedagoginja Iva Baldo Karlič.

Opća načela odgoja i obrazovanja za okoliš:

- usklađivanje programa Eko-škola hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu
- uvođenje posebnih programa zaštite okoliša
- stalno usavršavanje učitelja/odgojitelja
- interdisciplinarni pristup odgoju i obrazovanju za okoliš
- osnivanje centara odgoja i obrazovanja za okoliš
- opremanje škola/vrtića literaturom s tematikom zaštite okoliša

Opći ciljevi zaštite okoliša u programu Eko-škole:

- snimiti stanje – okoliš vrtića, naselja
- utvrditi probleme i mogućnosti rješenja
- predvidjeti i upozoriti na nove probleme, pokušati ih spriječiti
- dati prednost održivom razvitku
- unaprijediti kakvoću življenja
- organizirati akcije s ciljem promicanja životnih i radnih uvjeta
- zaštititi prirodu i očuvati prirodne izvore
- upoznati i štiti biološku raznolikost eko-sustava
- poticati i osmišljavati rad u okolišu
- nastojati ispraviti štete počinjene u okolišu
- upozoravati javnost o problematici okoliša
- informirati javnost o realizaciji eko-aktivnosti.

Opći cilj programa u Dječjem vrtiću "Cvrčak i mrav" je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i djelatnika.

Osnovna zadaća programa u Dječjem vrtiću "Cvrčak i mrav" je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

1. KORAK : EKO - ODBOR

Eko-odbor Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" čine predstavnici djelatnika vrtića, predstavnici roditelja te predstavnici eko-kumova te osnivača vrtića. Zadaća eko-odbora je da prati rad vrtića kao međunarodne eko-škole te da pomaže u realizaciji planiranih aktivnosti.

Članovi Eko-odbora :

1. Sandra Miculinić – ravnateljica dječjeg vrtića
2. Iva Baldo Karlić – pedagoginja, eko-koordinatorica u vrtiću
3. Ana Milković – predstavnica odgajatelja iz Bribira
4. Jasmina Antić – predstavnica odgajatelja iz Triblja
5. Paula Banušić – zdravstvena voditeljica, predstavnik nepedagoškog osoblja
6. Ida Marinković Baretić – predstavnik roditelja
7. Danijel Grbić – načelnik Vinodolske općine
8. Alenka Spoja – direktorica TZ Vinodolske općine
9. Mario Jelčić – direktor KTD Eko-murvica
10. Boris Glavan – direktor HE «Vinodol» pogon Tribalj, predsjednik Upravnog vijeća
11. Ivan Dražić – predstavnik DVD Bribir
12. Igor Uremović – direktor VIO „Žrnovnica“
13. Ivica Jerčinović – direktor LAG-a Vinodol

Kumovi eko-vrtića „Cvrčak i mrav“ :

- Vinodolska općina
- TZ Vinodolske općine
- KTD Eko-murvica iz Crikvenice
- HE «Vinodol», pogon Tribalj
- DVD Bribir
- VIO „Žrnovnica“
- LAG Vinodol

Eko-odbor se obično sastaje jednom godišnje. Na sastanku se daje osvrt na provedene eko-aktivnosti, predstavlja plan rada u području odgoja i obrazovanja za održivi razvoj za tekuću pedagošku godinu te dogovaraju mogući načini kako bi eko-kumovi mogli pomoći pri realizaciji planiranih aktivnosti. Na sastanku eko-odbora redovito se vodi zapisnik.

2. KORAK : OCJENA STANJA OKOLIŠA

Ovaj korak odnosi se na pregled trenutnog stanja okoliša. Prosuduje se koliko se opterećuje okoliš, koliko se proizvodi otpada, troši energente (struju) i vodu, kakav je vanjski okoliš, te kolika je zastupljenost odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša u planiranim aktivnostima.

- **Postupanje s otpadom:** U svim objektima Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" osiguran je dovoljan broj posuda za odlaganje otpada, kako u unutarnjem tako i na vanjskom prostoru. U oba objekta formirani su i tzv. eko-otoci u kojem se nalaze posude za odvajanje starog papira i plastike. Prikupljeni otpad za recikliranje se djelomično iskorištava za izradu didaktike od pedagoški neoblikovanih materijala, a ostatak se predaje nadležnoj komunalnoj tvrtki koja ga zbrinjava na ekološki najprihvatljiviji način. Dokumenti se uglavnom čuvaju u digitalnom obliku, dok se samo najvažniji dokumenti printaju.
- **Uporaba energije:** Obraća se pozornost na rad radijatora i klima uređaja. Svjetla se gase kada u prostoriji ima dovoljno dnevnog svjetla te kada se napušta prostorija. U sobama dnevnog boravka djece nalaze se i sagovi i zavjese. Elektronička oprema se gasi kada je izvan upotrebe. Redovito se provjerava potrošnja energenata.
- **Voda:** Obraća se pozornost da slavine ne kapaju i da vodokotlići ne propuštaju. U slučaju kvara, odmah se otklanja. Redovito se provjerava potrošnja vode.
- **Promet:** Djelatnici vrtića na posao dolaze osobnim automobilima s obzirom da na području Vinodolske općine nije osiguran javni prijevoz kao i da nisu svi djelatnici sa područja općine. Većinu djece roditelji također dovoze automobilima s obzirom na udaljenost od mjesta stanovanja do vrtića. Minimalno jednom godišnje organiziramo tzv. biciklijadu kako bismo potakli sportsko ponašanje kod djece te ih educirali o ponašanju u prometu.
- **Zdrava prehrana:** U našem vrtiću velik se naglasak stavlja na zdravu prehranu. Kvalitetu jelovnika kontrolira Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ. Potiče se i zdrava proslava rođendana. Svoj djeci je svakodnevno osigurana voćna marena.
- **Školska kupovna politika:** Kad god je moguće izbjegava se upotreba jednokratnih proizvoda i štetnih sredstava za čišćenje. Za pisanje bilješki koristi se oporabljeni papir.
- **Vanjski okoliš:** Svaki vrtićki objekt ima svoj vanjski prostor. U blizini objekta u Triblju postoji i jezero do kojeg se često odlazi u šetnju. Djeca iz oba objekta, kad god je to moguće, borave na obližnjim livadama.
- **Politika zaštite okoliša i nastavni plan i program:** Naš vrtić nosi status međunarodne eko-škole od 2009. godine. Trenutno nosi dijamantni status. Redovito se prate nove spoznaje iz područja odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. U eko-programu sudjeluju

sva djeca i djelatnici vrtića. U svakom objektu postoji eko-pano sa ključnih 7 eko-koraka. Ekološke aktivnosti se provode kontinuirano tijekom cijele godine. Velik naglasak stavlja se na prikupljanje i recikliranje te usvajanje znanja o prirodnim elementima (voda, zemlja, zrak). Eko-program je neizostavni dio redovitog odgojno-obrazovnog programa. Naše eko-akcije su više puta nagrađivane. Redovito se uključujemo u lokalne i globalne eko-akcije.

3. KORAK : PLAN DJELOVANJA

Tema na razini ustanove ove je godine daljnje provođenje projekta **VRTIĆ U PRIRODI**. Ovo je trinaesta godina provođenja ovog projekta.

- *Glavni cilj* projekta je razvijati inovativne metode za izgradnju osjećaja zajedništva s prirodom i među ljudima te poštivanja prirodne i kulturne baštine među djecom predškolske dobi.
- *Zadaci i aktivnosti za ostvarivanje teme:*
 - odlazak na dulje šetnje i boravci u nestrukturiranom okolišu ,
 - razvoj prirodnih oblika kretanja kao npr. penjanje, trčanje, puzanje, skakanje,
 - briga o čistoći okoliša,
 - briga o vlastitom otpadu,
 - spoznajne aktivnosti vezane uz prirodu i funkcioniranje eko sistema,
 - igre s materijalima iz prirode (lišće, kamenčići, zemlja, grančice i sl.),
 - izrada predmeta i igračaka od prirodnog materijala,
 - kreativne i likovne radionice s prirodnim materijalima,
 - što sve možemo osjetiti u prirodi: slušati vjetar, promatrati lišće, osjetiti kišu,
 - igre i pjesme o prirodi,
 - „ekspedicije“ s ciljem istraživanja prirode,
 - orijentacijsko kretanje u prirodi,
 - tjelovježba na otvorenom prostoru...
- *Vrijeme realizacije:* kontinuirano tijekom pedagoške godine 2025./2026., ovisno o vremenskim prilikama.
- *Nositelji teme:* odgajateljice svih odgojno-obrazovnih skupina.
- *Način dokumentiranja:* foto i video zapisi, transkripti

Tema koja će se ostvarivati kontinuirano tijekom pedagoške godine 2025./2026. u svim skupinama jest: **KRETANJE U ULOZI ODRŽIVOSTI ŽIVOTA**.

<i>Skupina</i>	<i>Cilj</i>	<i>Aktivnosti</i>	<i>Način dokumentiranja</i>
Rožice & Ribice	Poticati razvoj motoričkih sposobnosti. Osvještavanje spoznaje da priroda i okoliš pružaju prostor za kretanje. Jačati ekološku svijest kroz kretanje.	• sudjelovanje u jutarnjoj tjelovježbi i jednostavnim vježbama istezanja i razgibavanja • poticanje osnovnih oblika kretanja - hodanje, trčanje, puzanje, skakanje, penjanje... • silaženje/uspinjanje po stepenicama, poligon, puzanje kroz tunel, preskakanje niske prepreke, skakanje u dubinu, hod po neravnoj površini, kotrljanje, bacanje lopte, provlačenje kroz обруч, igra s guralicama... i sl. - uz korištenje rekvizita za izvođenje jednostavnih motoričkih zadataka (lopte, обруči, čunjevi, palice) te u skladu sa svojim mogućnostima • šetnje bližom okolicom vrtića, uz uočavanje promjena u prirodi i sakupljanje prirodnina • kretanje po neravnom terenu, prelaženje prirodnih prepreka, penjanje po zidiću / drvetu, skakanje • sudjelovanje u raznim elementarnim i štafetnim igrama • poticanje na suradnju kroz timske igre • izrada i postavljanje izložbe - slike djece u aktivnostima dok se kreću • poticanje roditelja na boravak u prirodi sa djecom	foto, video
Tići	Djetetu omogućiti da kroz svakodnevno kretanje razvija: motoričke sposobnosti, stječe zdrave navike, doživljava pokret kao izvor radosti, igre i izražavanja, uči suradnji i razvija samopouzdanje	• Svakodnevno kratko razgibavanje sa ili bez glazbe • Jednostavne vježbe istezanja i disanja • Kroz poligon spretnosti i razne igre sa specifičnim kretanjem razvijati sva biotičko motorička znanja i vještine • Šetnje po naselju, odlazak na livadu • Promatranje životinja i biljaka u pokretu • Igre na otvorenom • Ples i ritmika	foto, video

		• Dramske igre – oponašanje kretanja životinja i prirodnih pojava • Dan sporta u vrtiću – suradnja s roditeljima	
Črišnjice & Bobice	Savladavanje složenijih oblika kretanja i izdržljivost prilikom većih napora	• Platak (poučna staza puha Platka, sportske aktivnosti u parku puha Platka, radionica, planinarenje, izviđači...) • planinarske šetnje (minimalno 2 vođene u suradnji s PD Strilež) • šetnja do Crikvenice uz potok • tjelesne aktivnosti u dvorani, na nogometnom igralištu i livadi (poligoni, prepreke, vježbe snage i izdržljivosti, penjanje po drveću...) • vježbe disanja i meditacije u SDB	foto, video
Mravci	Razvoj temeljnih motoričkih vještina djece i prvih oblika svijesti o prirodi i životu oko sebe	• Igra na raznim igralima • Obogaćivanje igrališta novim rekvizitima – gume za provlačenje, hodanje i održavanje ravnoteže... • Razne aktivnosti za jačanje motoričkih vještina (razgibavanja i zagrijavanja, poligoni, elementarne igre, igre loptom i drugim rekvizitima, vježbe disanja i umirivanja...) • Šetnje okolicom vrtića (hod po različitom terenu) • Pronalazak livade u blizini vrtića za boravak i aktivnosti u prirodi • Cjelodnevni boravak na pilani sa tjelesnim aktivnostima	foto, video
Frankopani	Poticati djecu na istraživanje mogućnosti vlastitog tijela kroz kretanje i igru na otvorenom i praktične ekološke aktivnosti te razvijati navike i stavove koji podržavaju održivo ponašanje.	• Šetnje bližom okolicom vrtića na tjednoj razini • Cjelodnevni boravak u prirodi uz aktivnosti: poligon prepreka od prirodnih materijala, natjecateljske igre, kretanje po prirodnim terenima, slobodna igra prirodnim materijalima, kreativne radionice s prirodnim materijalima – npr. izrada slike od lišća, • Zajednička izrada karte Bribira – označavanje mjesta tijekom pedagoške godine koja uspijemo obići tijekom šetnji – uočavanje napretka u	foto, video

		udaljenosti posjećenih mjesta (razvoj kondicije) • Organizacija Eko akcije – prikupi otpada iz okolice (šuma) – dodjela diploma/medalja nakon sudjelovanja u akciji čišćenja • Sportski dani u dvorani s naglaskom na razvoj motoričkih sposobnosti i razne sportske igre (npr. „Tragovima životinja“ – oponašanje kretanja različitih životinja; žaba skače, ptica maše krilima, lisica se šulja). • Promatranje i bilježenje kretanja životinja (mravi, ptice, puževi) – razgovor o tome kako i zašto se kreću. • Obilježavanje Dana sporta, olimpijskog dana, tjedna zdravlja • Izrada plakata: „Eko kodeks kretanja“ – zajednički plakat s pravilima: hodamo sigurno, čuvamo prirodu, ne lomimo grane, odlažemo otpad. • “Boravci u prirodi s roditeljima” – prikup fotografija o kretanju u prirodi s obitelji • Razgovor s lokalnim sportašima/planinarima- razgovor o njihovom iskustvu i važnosti kretanja, zajednički boravak u prirodi • Planinarenje s roditeljima: sportske igre, okrijepa • Radionica za roditelje – izrada sportskih rekvizita za djecu	
Cvrčci	Doživjeti kretanje kao ugodnu aktivnost s ciljem osnaživanja organizma i jačanja izdržljivosti pri kretanju te odgovornosti za vlastito zdravlje i zdravlje prirode.	• Organizirano tjelesno vježbanje u školskoj dvorani- usvajanje novih i razvijanje stečenih motoričkih znanja, spretnosti, koordinacije, izdržljivosti, fleksibilnosti... • Aktivnosti na vanjskom prostoru-višesatni boravak u prirodi (livada, jog)- elementarne igre, elementi ekipnih sportova, natjecateljske igre, vožnja bicikla, romobila u dogovoru s roditeljima; kretanje po	foto, video

		prirodnim terenima: hodaње, penjanje, spuštaње, planinarenje • Oponašanje kretanja različitih živih bića • Eko akcija: Krećemo se i čuvamo prirodu!-u suradnji s odgajateljima i roditeljima drugih skupina • Radionica za roditelje- izrada sportskih rekvizita za djecu • Eko akcija- pošumljavanje Barbare	
--	--	---	--

4. KORAK : PRAĆENJE STANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje stanja razrađuje se u suglasju s planom djelovanja. Prati se i ocjenjuje jesu li ostvareni ciljevi, bilježi se svaki uspješan postupak i predlažu postupci za neriješene probleme.

Osim odgajateljica i koordinatorice eko-programa, provedene akcije i aktivnosti prate i djeca uključena u **eko-patrole**. Oni “nadgledaju” postupanje ostale djece, ali i odraslih i o tome vode svoje zabilješke (u tabele, liste). Prate realizaciju eko-akcija, svakodnevnu brigu o čistoći i urednosti prostora. Zadatke Eko patrole svakodnevno provodi dvoje djece koja se odaberu nasumičnim izvlačenjem imena kako se nikoga ne bi izostavilo te kako bi svako dijete moglo ostvariti svoju odgovornost u provedbi eko aktivnosti. Zadatci eko-patrole su praćenje urednosti prostora koje zajedno koristimo u vrtiću i vani. Eko-patrola ima zadatak i podijeliti pribor za jelo prije ručka i pomoći odgajateljima i djeci u podjeli ručka. Vode brigu o popunjenosti kanti za recikliranje te njihovom pražnjenju po potrebi.

Zadatak eko-patrola je i vođenje brige o urednosti i popunjenosti **eko-otoka**. Oni sadrže posude za odvajanje staroga papira i plastike. Navedeni otpad za razdvajanje redovito donose djeca i njihovi roditelji. Dio otpada se koristi za oporabu te za izradu didaktike i igara od pedagoški neoblikovanih materijala. Za preuzimanje otpada za recikliranje zaduženo je nadležno komunalno poduzeće.

Zadatak eko-koordinatorice i odgajateljica je i praćenje lokalnih i globalnih **eko-akcije** te uključivanje u iste sukladno ocjeni stanja. Redovito se uključujemo u akciju Zelena čistka povodom obilježavanja Dana planeta Zemlje u koju se uključuju i roditelji.

Sukladno praćenju stanja i ocjenjivanju uređuje se i **prostorno-materijalni kontekst** soba dnevnog boravka djece. U svakoj sobi nalazi se eko-centar bogat prirodnim i neoblikovanim materijalom, slikovnicama eko-tematike i eko-porukama. Materijali koje svakodnevno koristimo u radu su: drvo, kamen ,karton, velike kartonske role papira, raznovrsni rastresiti prirodni materijali koji se redovito zamjenjuju i dopunjuju.

5. KORAK : RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU

Eko-program je neodvojiv od redovnog odgojno-obrazovnog programa te ga se redovito planira u Knjizi pedagoške dokumentacije odgojne skupine. Planovi i realizacije eko-aktivnosti se u dokumentaciji označavaju zelenom bojom.

Zadatak je svih odgojnih skupina provođenje aktivnosti radi realizacije odabranih eko-tema i provođenja projekta Vrtić u prirodi te planiranje sudjelovanja u eko-akcijama. Tijekom ostvarivanja plana i programa rada vodimo se načelom interdisciplinarnosti.

Zadace koordinatora tijekom godine su sljedeće: izrada Programa rada eko-vrtića, upoznavanje roditelja s programom rada, organiziranje sastanka eko-odbora, prikupljanje dokumentacije i priprema izvješća te priprema materijala za prilog Biltenu eko-škola.

Zadace odgojitelja uključuju: uređenje eko-panoa u svim objektima, dopuna eko-centra novim materijalima, približiti djeci pojam recikliranja, saditi cvijeće i bilje u suradnji s djecom i roditeljima...

Kontinuirano će se raditi na sljedećem: rad na projektu "Vrtić u prirodi" i odabranim eko-temama; korištenje prirodnih materijala u igri i stvaranju; sakupljanje i prodaja PET-ambalaže, starog papira i baterija; uređenje eko-panoa te rad eko-patrola.

Tijekom pedagoške godine redovito se obilježavaju važni **eko-datumi** prigodnim aktivnostima.

6. KORAK : OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA

Osnovni način za obavješćivanje roditelja i javnosti o vrtiću kao eko-školi jesu **panoi** koji se nalaze u svim vrtićkim objektima. Stalni eko-panoi se uređuju početkom pedagoške godine te sadrže 7 eko-koraka, logo vrtića, logo Udruge Lijepa naša, FEE logo te logo eko-škola, dok su se promjenjivi eko-panoi uređuju periodično. Promjenjivi panoi sadržavaju dječje radove i dokumentaciju (fotografije) o djeci, roditeljima i odgajateljima u različitim eko aktivnostima.

Sve naše eko-akcije redovito prate **mediji**: Glas Vinodola, Novi list, tunera.info i ostali portali.

Akcija koju mediji naročito poprate je naš tradicionalni **Projektni dan** u sklopu Dana vrtića u svibnju. Već nekoliko godina zaredom Projektni dan obilježava se pošumljavanjem opožarenog područja sveta Barbara kod Bribira. U ovu akciju uključuju se djeca u dobi pred polazak u školu, njihovi roditelji te djelatnici Šumarije Crikvenica koji nam doniraju sadnice. Za ovu akciju smo 2017. godine dobili prvu nagradu INA-e i Novog lista za najbolji eko-projekt. Do sada je ukupno zasađeno 5500 sadnica crnog bora.

Kao i uvijek, i ove godine planiramo nastaviti **suradnju** sa roditeljima, lokalnom zajednicom, eko-kumovima, medijima, Udrugom Lijepa naša te ostalim eko-školama i institucijama koje su relevantne za ostvarivanje planiranim eko-aktivnosti.

7. KORAK : EKO-KODEKS I HIMNA

Moto naše eko-škole : „ Zadatak je stvarno lak : volim more, šumu, zrak ! „

Kodeks:

1. Priroda je livada, šuma, voćke, zrak i voda i mi sve to trebamo čuvati.
2. U prirodu se ne smije bacati smeće, jer bi se zagadila.
3. Ne palimo vatru i ne bacajmo opuške u šumu, jer bi se mogla zapaliti.
4. Cvijeće nećemo ubrati, jer će uvenuti i ne može ozdraviti. Treba posaditi novo cvijeće i drveće.
5. U vodu i šumu ne bacamo baterije i stare aute.
6. Ako se u nju baca smeće, voda se ne može piti.

Eko-himnu "Naš je vrtić eko-kutić" napisao je i uglazbio kantautor Neven Barac.

Koordinator
Iva Baldo Karlić :

Ravnatelj
Sandra Miculinić :
